

U spomen na Selmu Supek

S dubokom tugom opraštamo se od naše drage profesorice, mentorice, kolegice i prijateljice, dugogodišnje članice Hrvatskog društva za biomedicinsko inženjerstvo i medicinsku fiziku, Selme Supek, koja je preminula u ponedjeljak, 17. kolovoza 2026., nakon kratke i teške bolesti.

Selma Supek stekla je diplomu, magisterij i doktorat iz fizike na Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Doktorsko istraživanje, posvećeno retinotopskoj organizaciji ljudskog vidnog korteksa i prostorno-vremenskoj razlučivosti magnetoencefalografije (MEG), provela je u Biofizičkoj grupi Los Alamos National Laboratoryja (LANL) u Los Alamosu, SAD, pod mentorstvom Cheryl Aine i Leona Hellera.

Nakon doktorata Selma se zaposlila na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, gdje je ponovno počela izvoditi kolegij Osnove biofizike. Interes za kolegij, kao i za područje biofizike općenito, bio je velik. Tijekom sljedećih godina Selma je svojim predavanjima, znanjem i znanstvenim radom obrazovala i nadahnjivala brojne studentice i studente. Mnogi od njih nastavili su svoj profesionalni i znanstveni put upravo u području biofizike i funkcionalnog oslikavanja mozga, kako u Hrvatskoj tako i u institucijama diljem svijeta.

Selma je također po povratku u Zagreb uspostavila suradnju s MEG laboratorijima pri Los Alamos National Laboratoryju (LANL) i University of New Mexico (UNM) putem bilateralnog sveučilišnog sporazuma, kao i s institucijom Mind Research Network. Suradivala je i s Institute of Advanced Biomedical Technologies (ITAB) u Chietiju, BioMag Laboratoryjem u Helsinkiju, Department for Neurology Sveučilišta u Heidelbergu, TU Ilmenau te Sveučilištem u Jeni, također putem bilateralnih sveučilišnih sporazuma.

U Hrvatskoj je uvela metode funkcionalnog oslikavanja mozga, osobito magnetoencefalografiju, kako u znanstvenoistraživački rad tako i u obrazovne programe. Bez vlastitih laboratorijskih kapaciteta i uz razmjerno skromna sredstva za istraživanje pokrenula je istraživačke projekte usmjerene na područja senzorne i kognitivne neurodinamike.

Selma Supek također je uvela područje funkcionalnog oslikavanja mozga u diplomske i doktorske studijske programe na Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bila je suurednica udžbenika *Magnetoencephalography: From Signals to Dynamic Cortical Networks* (Springer Nature Major Reference Works).

Osnovala je niz intenzivnih poslijediplomskih tečajeva MIND AND BRAIN u sklopu akademskog programa Interuniverzitetskog centra Dubrovnik te bila suosnivačica prvog sveučilišnog interdisciplinarnog međunarodnog poslijediplomskog programa „Language, Communication and Cognitive Neuroscience” na Sveučilištu u Zagrebu.

Organizirala je niz znanstvenih skupova i radionica, među kojima i konferenciju BIOMAG2010, jednu od najvećih međunarodnih konferencija u području biomagnetizma.

Kao gostujuća znanstvenica i suradnica sudjelovala je u radu brojnih međunarodnih institucija i laboratorija. Vodila je i sudjelovala u brojnim europskim, nacionalnim i međunarodnim istraživačkim projektima te obnašala različite stručne i znanstvene dužnosti. Bila je članica brojnih odbora i znanstvenih društava te je svojim radom značajno pridonijela povezivanju hrvatske znanstvene zajednice s međunarodnim istraživačkim institucijama.

Njezin bogat znanstveni opus obuhvaća brojne publikacije, poglavlja u knjigama, znanstvene i pregledne radove te recenzirane konferencijske radove. Uredila je knjige i zbornike radova te sudjelovala u uređivanju posebnih izdanja časopisa. Održala je brojna pozvana predavanja na međunarodnim i nacionalnim skupovima, sudjelovala na brojnim međunarodnim i domaćim konferencijama te održala seminare u međunarodnim institucijama i brojna javna predavanja.

Ipak, iza svih tih brojki ostaje ono najvrjednije, njezin neizbrisiv trag u radu sa studentima i mladim znanstvenicima. Bila je mentorica na 27 diplomskih i dva doktorska rada, a šest njezinih studenata fizike steklo je doktorat s temama povezanim s funkcionalnim oslikavanjem mozga; četvero u međunarodnim laboratorijima, a dvoje na Fizičkom odsjeku Sveučilišta u Zagrebu.

Malo je učitelja za koje se može reći da su svojim radom mijenjali svijet. Selma je bila jedna od njih. Svojim je studentima otvarala nove horizonte, poticala ih da postavljaju pitanja i traže odgovore izvan granica pojedinih disciplina. Njezin je utjecaj nadilazio predavaonicu i laboratorij te je ostao u ljudima koje je podučavala, mentorirala i nadahnjivala.

Sjećanje na Selmu Supek ostat će trajno prisutno među njezinim studentima, suradnicima i prijateljima, u generacijama znanstvenika koje je oblikovala te u njezinu iznimnom znanstvenom i pedagoškom doprinosu.

Počivala u miru.